

RUTES ECOLÒGIQUES

A

LA VILA JOIOSA

DENOMINACIÓ DEL PROJECTE.

Rutes Ecològiques a La Vila Joiosa.

MOTIUS PER A LA REALITZACIÓ D'AQUEST PROJECTE.

La Vila Joiosa és un poble amb litoral i muntanyes. Aquesta varietat li dóna una singularitat i uns recursos naturals dels quals la gent pot gaudir.

Moltes són les persones que passegen pel nostre terme i els seus paratges i molt poca la informació dels valors naturals que es troben pel camí.

La demanda cada dia més massiva per part d'una nova forma de turisme així com per la pròpia gent del poble de recursos per a gaudir plenament dels seus caminars, ha fet que ens proposem elaborar una sèrie de RUTES ECOLÒGIQUES.

Així doncs, hem seleccionat una sèrie de rutes que mostren tots, o almenys gran part, dels valors naturals que atresora La Vila Joiosa

Amb aquestes rutes volem aconseguir que la gent conega millor la zona que visita i, a

banda de gaudir d'un bon passeig, pugui ser més conscient d'allò que està veient.

RESUM DEL PROJECTE.

La realització d'un voluntariat necessita d'una bona estructuració de les feines a realitzar, per a que el voluntari sàpia en tot moment que està fent i per que, així com per a aprofitar el seu temps al màxim.

Per aquest motiu és necessari un guió de treball a realitzar, amb una ordre de preferències que s'han de seguir.

La realització del VOLCAM RUTES ECOLÒGIQUES ha seguit el següent guió:

1. Divulgació pública de la realització del voluntariat VOLCAM 2003.
2. Trobada dels voluntaris i exposició per part del coordinador de la idea que s'intentava portar a terme.
3. Posar a disposició dels voluntaris els nostres recursos (biblioteca, material informàtic, etc.)

4. Elecció de les possibles RUTES ECOLÒGIQUES a realitzar i localització als plànols.
5. Visita ràpida a les zones seleccionades per a la seua acceptació o desestimació.
6. Selecció final de rutes.
7. Formació dels voluntaris.
8. Eixides de camp per a reconèixer i anotar els valors singulars de cada ruta.
9. Senyalització de les rutes.
10. Posada en comú del material obtingut.
11. Elaboració de presentació informàtica de les rutes.

12. Elaboració i publicació d'un llibre de RUTES ECOLÒGIQUES A LA VILA JOIOSA.
13. Resum final i valoracions dels voluntaris.
14. Presentació pública del resultat: presentació informàtica i llibret.

REALITZACIÓ DEL PROJECTE.

La realització del projecte de voluntariat s'intentà ajustar al guió establert pel coordinador, encara que hi ha coses que han canviat per diferent motius.

1. Divulgació pública de la realització del voluntariat VOLCAM 2003.

Un cop aprovada la subvenció del VOLCAM 2003 al nostre grup, es realitzaren uns cartells informatius així com una nota de premsa i entrevistes en ràdio per a posar en coneixement de la gent l'inici del període d'inscripcions al voluntariat.

2. Trobada dels voluntaris i exposició per part del coordinador de la idea que s'intentava portar a terme.

Les reunions entre voluntaris sempre a sigut necessària des de l nostre punt de vista i que millor que començar amb una.

El motiu de la primera reunió era posar en coneixement dels voluntaris la idea que teníem i com volien portar-la a terme. Però al mateix temps volíem que ens aportaren les idees i propostes que consideraren oportunes, les quals milloraren i facilitaren la realització del voluntariat.

Una idea interessant proposta pels voluntaris va ser la de reunions periòdiques entre setmana per les vesprades per a solucionar dubtes o posar en comú experiències.

3. Posar a disposició dels

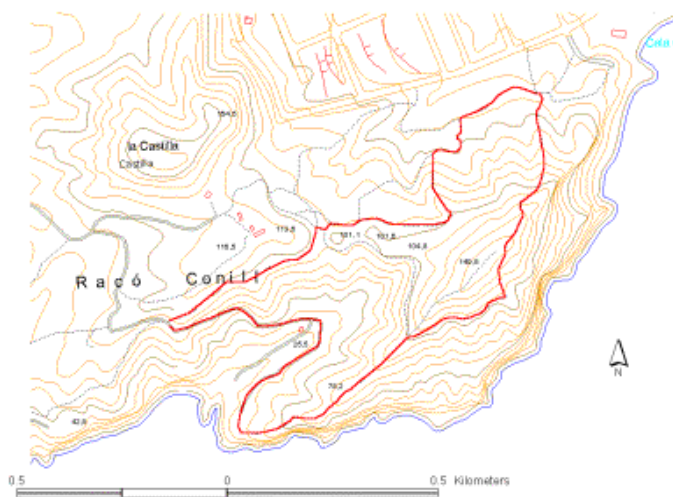
recursos (biblioteca, material informàtic, etc.)

El nostre grup disposa d'una seu amb una biblioteca i sala d'ordinadors que resulten molt útils per a la realització de treballs, com és el cas del VOLCAM 2003.

També disposem de plànols, diferent material fotogràfic, prismàtics i altres recursos que el voluntari ha de conèixer i saber que estan a la seua disposició.

4. Elecció de les possibles RUTES ECOLOÒGIQUES a realitzar i localització als plànols.

Com s'ha comentat abans, La Vila Joiosa és un municipi amb una zona litoral molt ben conservada i amb unes zones forestals de gran valor. Si a això afegim que al terme hi ha dos rius, un pantà i una zona de conreus i horta, els possibles itineraris per a la realització de rutes es multipliquen.

Així doncs, com la majoria dels voluntaris eren del nostre poble i els que no eren el coneixien també prou bé, s'elaborà una primera selecció de rutes.

El resultat foren tretze les RUTES ECOLOÒGIQUES possibles pel municipi. Aquestes foren localitzades als plànols per al seu posterior recorregut.

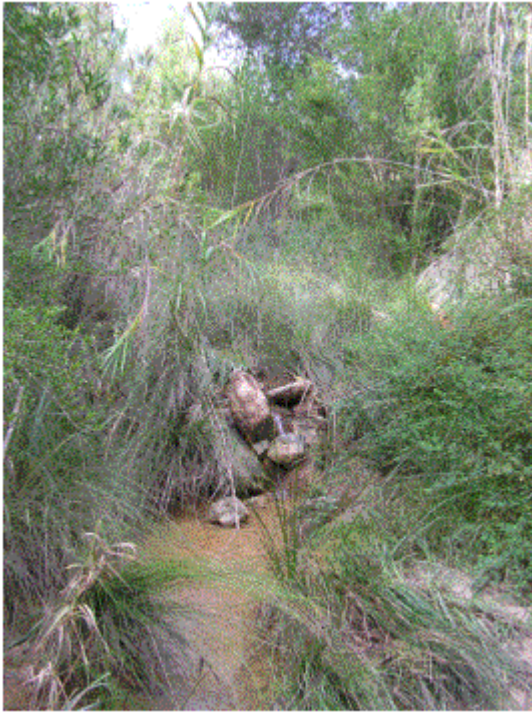
5. Visita ràpida a les zones seleccionades per a la seua acceptació o desestimació.

La visita ràpida a les rutes seleccionades era fonamental per veure si s'ajustaven al que necessitaven. Com eren moltes, es feren equips de voluntaris amb l'assignació de quatre rutes per grup.

Buscàvem una ràpida ullada a la zona i la comprovació de certs punts, com accessibilitat, comoditat el la realització, valors naturals destacables, etc.

Les magnífiques reunions celebrades per les vesprades aclariren un poc el panorama i

es posaren en manifest problemes en determinades rutes.

6. Selecció final de rutes.

Un cop eliminades les rutes que considerarem més problemàtiques quedaren un total de nou:

- 1- Pantà de l'Amadorio.*
- 2- Pantanet del Torres.*
- 3- Platja del Xarco.*
- 4- Penya-segats Xarco - Carritxal.*
- 5- Cova milhomes.*
- 6- Reserva ecològica del Paller.*
- 7- Riu Amadorio.*
- 8- Riu Torres.*
- 9- L'horta vilera.*
- 10- Racó del Conill.*

Com es pot veure, sols foren tres les rutes eliminades del primer llistat per motius

diferents (zona tancada, moltes vivendes, etc.).

I arribarem al punt problemàtic: com fem la selecció si totes estan bé i ens agraden? Difícil fou l'elecció, ja que els grups de voluntaris volien mantindre les seues rutes. Finalment es decidí l'eliminació de cinc rutes:

- *Pantanet del Torres.*
- *Riu Amadorio.*
- *Riu Torres.*
- *Penya-segats Xarco - Carritxal.*
- *Cova milhomes.*

Les tres primeres pensàrem que els seus valors podien estar representats al Pantà de l'Amadorio. La representació de penya-segats la deixàvem per al Racó del Conill. La zona forestal la realitzaríem amb la Reserva Ecològica del Paller, ja que és una zona molt volguda per nosaltres.

Així doncs, les rutes definitives foren:

1- Pantà de l'Amadorio.

2- Platja del Xarco.

3 -Reserva ecològica del Paller.

4- L'horta vilera.

5- Racó del Conill.

Això sí, per a arribar a aquest conjunt i veient que les altres rutes eren també igual de valuoses, decidirem realitzar, si fos possible, altra publicació on es recolliren les rutes descartades.

7. Formació dels voluntaris.

La formació dels voluntaris ha sigut molt important durant tots els anys que hem realitzat el voluntariat ambiental.

Aquest any hem intentat canviar un poc l'orientació dels cursos de formació: volíem que els voluntaris feren unes eixides al camp abans de la realització dels cursos, per a comprovar els coneixements i el nivell que tenien.

"Experimentàrem" a les primeres eixides de camp, o siga a les visites ràpides a les zones seleccionades com a possibles rutes.

En les posteriors reunions, on la gent exposava el valor de cada una de les rutes que havien visitat, ens adonarem que la gent estava molt ben formada, ja que havien trobat molts valors faunístics i paisatgístics que poden passar desapercebuts a ulls d'un inexpert.

Sols vam trobar un xicotet buit, la vegetació. Així doncs, centràrem els cursets fonamentalment en les formacions vegetals que podíem trobar-nos així com plantes en concret.

Com no, comentar que la formació no es limità a aquests cursets, sinó que durant tot el desenvolupament del VOLCAM 2003 es resolien dubtes que anaven apareixent als voluntaris, així com xicotetes xerrades sobre temes puntuals (per exemple, amfibis).

8. Eixides de camp per a reconèixer i anotar els valors singulars de cada ruta.

Un cop definides les rutes i preparats els voluntaris, començava la tasca més difícil: recopilar tota la informació possible de cadascuna de les rutes. I per a fer-ho, arribava el moment més divertit del voluntariat: les eixides de camp.

Les visites es planificaren per als caps de setmana (matí i/o vesprada del dissabte i/o diumenge). No es feren grups de treball, sinó que els voluntaris podien apuntar-se a qualsevol de les rutes.

Per a seguir un ordre, s'elaborà una fitxa on anotar tot allò que ens interessava, així com les opinions i valors naturals que els voluntaris consideraven a destacar a cada ruta.

El treball fou prou dur, ja que valors com els faunístics depenen de la sort del dia, arribant fins i tot a fer quatre eixides a una mateixa ruta per poder

obtenir tota la informació necessària.

Cal destacar la importància que han tingut les càmeres digitals que han aportat alguns dels voluntaris, que han fet possible recollir moltíssima informació gràfica així com resoldre problemes d'identificació, sobretot de plantes.

El model de fitxes (que es pot veure a l'annex documental) fou molt important ja que, a les posteriors reunions on posàvem en comú la informació obtinguda en cada visita a la mateixa ruta, podíem seguir un ordre concret i així guanyar temps per a estar al camp.

9. Senyalització de les rutes.

La senyalització de les rutes era un dels objectius del VOLCAM 2003 RUTES ECOLÒGIQUES PER LA VILA JOIOSA. Però aparegué el problema que molts dels camins que utilitzaven o dels llocs que es visitaven anaven a ser modificats en poc temps (carreteres noves, plans parcials d'urbanisme, etc.). A tot això cal afegir que molts llocs o sendes també passen per propietats privades, que

encara que no posen problema per a passar, no els agrada massa que es marque una ruta al seu terreny.

Per a solucionar el problema ens reunirem per veure alternatives.

Els voluntaris pensaren que la gent que tenia molt d'interès sabria arribar. Però si la gent no era de la zona? Doncs arribarem a la conclusió d'invertir els diners destinats

a senyalització a fer un llibret més complet, on aparegueren més fotografies i més explicacions de cadascuna de les rutes.

La solució fou vista amb bons ulls per tots, encara que no es descartà marcar alguna ruta quan acaben les obres (ja per part del Grup Ecologista Xoriguer).

10. Posada en comú del material obtingut.

Un cop finalitzades les eixides de camp i recollides les fitxes es posà en comú tota la informació obtinguda.

Es feren grups de treball per cadascuna de les rutes. S'encarregaren de sintetitzar tot el material i de fer un resum final.

Un cop resolt els dubtes que aparegueren a cada grup respecte diferents temes, es passa a realitzar el més difícil: donar-li forma a tot.

Cada grup descriuria una ruta, on deuria aparèixer:

- a) Com arribar a l'inici de la ruta des de La Vila Joiosa.
- b) Si la ruta es pot fer en bicicleta i/o caminant.
- c) Descripció completa de la ruta, amb una gran importància per als camins i sendes a agafar.
- d) Que es podia veure en cada zona de la ruta: fauna, flora, paisatge, etc.
- e) Recomanació final.
- f) Llocs interessants propers a la ruta.

El resultat ha sigut un conjunt de cinc rutes elaborades de manera magnífica pels voluntaris, amb una descripció molt detallada del moment i lloc on es troba el caminant en cada moment.

Si a això afegim les nombroses imatges que tenim de cada ruta, ens ha quedat un

document prou complet.

11. Elaboració de presentació informàtica de les rutes.

Per primera vegada des del Grup Ecologista Xoriguer hem apostat per una presentació informàtica cara al públic i als mateixos voluntaris.

Fins ara, tot el que s'havia elaborat eren pòsters o presentacions amb diapositives.

El gran nombre de material digitalitzat obtingut que s'aportarà fou el que ens motivaren per a proposar als voluntaris un repte: l'elaboració d'una presentació en power point que sintetitzara en no més de 10 minuts el resultat del VOLCAM 2003 RUTES ECOLÒGIQUES A LA VILA JOIOSA.

El resultat ha sigut una presentació on les imatges dominen sobre les paraules, per a mostrar la gent el que es perden si no visiten cada zona.

També aprofitaríem la presentació per al congrés de voluntariat VOLCAM 2003 que es celebra a Guardamar (com així ha sigut, i de la qual vostes disposen d'una còpia).

12. Elaboració i publicació d'un llibre de RUTES ECOLÒGIQUES A LA VILA

JOIOSA.

La llavor més complicada: sintetitzar tot en una publicació que pugui arribar a tot tipus de gent.

Gran part del pressupost econòmic del VOLCAM 2003, per no dir quasi tot, s'invertirà en la publicació d'un xicotet llibre.

L'objectiu del llibre, a banda de servir com a reflex de l'activitat, es donar a conèixer a tothom (turisme, gent del poble, etc.) els valors ecològics i naturals que amaguen racons del nostre poble. I a més, que tots són accessibles.

I per que no, que la guia siga el primer pas per a una campanya d'educació ambiental per a xiquets i xiquetes on puguin conèixer el seu terme municipal.

L'elaboració del llibre està encara en marxa, ja que estem ultimant la maquetació i pressupost amb la impremta.

Són diferents motius els que han fet que el llibre estiga encara per finalitzar, però fonamentalment són l'obtenció de fotos de la fauna de cada ruta (que ens les deixen gent del Xoriguer) i la maquetació (que s'ha de cuidar molt per que quede una cosa bonica).

Esperem que per a finals de novembre o principis d'octubre el llibre pugui ser presentat. Ja us confirmarem la data i el lloc de la presentació.

Pel que toca els voluntaris i el seu treball al llibret ha sigut simplement fer una tria de les fotografies que volien que aparegueren, ja que la descripció escrita de la ruta ja estava feta per ells mateix.

13. Resum final i valoracions dels voluntaris.

Com hem dit abans, encara seguim elaborant el llibret, que ha de ser el que siga més valorat com a finalitat del voluntariat.

Així i tot, hem demanat l'opinió dels voluntaris del que hem fet fins ara (que ha sigut molt) en una de les ultimes reunions que hem tingut (l'opinió de cada voluntari en particular es veurà a l'annexe documental).

Globalment ha sigut molt satisfactori el VOLCAM 2003, ja que ha ensenyat a molta gent el que desconeixia del seu poble.

En les valoracions el que més destaca es que els voluntaris veuen com moltes de les rutes visitades (incloses o no al llibre) van a ser modificades per la construcció de carreteres i per la realització de plans parcials urbanitzadors (sobre tot a la costa). I els voluntaris manifesten la necessitat de protegir aquestes zones per a futures generacions.

14. Presentació pública del resultat: presentació informàtica i llibret.

Com hem dit abans, el llibre es troba en la seua fase final. Esperem que no es retarde la seua publicació.

LLISTAT DE VOLUNTARIS PARTICIPANTS

- Jacinto Escobar Mora
- Antonio Zaragozí Llenes
- Jaime Vaello Rogles
- Juan José Izquierdo Rosique
- Alejandro Izquierdo Rosique
- Pedro José Selles Soriano
- Ana Soler Lloret
- Gaspar Gosalvez Arenas
- Gaspar Vaello Lloret
- Tomàs Santamaria Reos

- Maria Nayade Casado Solana
- José Santamaria Reos
- Joan Segòvia i Martínez (Coordinador)

I molta gent més que s'ha apuntat per sorpresa a algunes de les eixides de camp (entre ells molts xiquets).

© GRUP ECOLOGISTA XORIGUER

Novembre 2003